

Raha ratkaisee, vai ratkaiseeko kuitenkin?

Terveysthuollon myllerrykset jatkuvat alalla ja odotamme mielenkiinnolla kevään sairaanhoitopiirien ehdotuksia palvelutasopäätöksistä sekä siitä, miten käy yksityisen tehokkaan ja laadukkaan palvelutuotannon. Tietyissä sairaanhoitopiireissä kaavailut ensihoitopalvelun osalta ovat olleet tylyä ja kylmää kyytiä. Ei ole mietitty, mitä päätökset tarkoittavat potilaille hoidon saatavuuden sekä tavoitettavuuden näkökulmasta, kuntalaisille kustannusnäkökulmasta ja mitä elinkeinoelämälle merkitsee, kun terve yritystoiminta ajetaan alas.

Sopimusperusteinen ensihoitopalvelujärjestelmä on ollut käytössä lähes 2/3 maamme kunnista, jossa on tehty ensihoito- ja sairaankuljetuspalveluiden ostosopimuksia yksityisten yritysten kanssa. Mainituista kunnista 3/4:ssa yksityinen yritys on alansa ainoa palveluntuottaja. Kaluston tehokas käyttö on ollut yksityisille yrityksille yksi tärkeimmistä toiminnan edellytyksistä ja tulisi olla sitä myös palvelun järjestäjille jatkossa.

Käytännössä nyt pitäisi varmistaa, että taloudellisesti järkeviä ja tehokkaita järjes-

telmiä luodaan myös uusiin toimintamalleihin siten, että jatkossakin olisi mahdollisuus käyttää palveluntuottajien kalustoa tehokkaasti, nykyisten toimijoiden toimintamahdollisuuksia vaarantamatta. Jotta sopimusperusteisen ensihoitojärjestelmän säilymisedellytykset pystytään turvaamaan, tulee teemaan liittyvän edunvalvonnan olla kunnissa aktiivista koko yrittäjäsektorilla. Varsinkin nyt, kun Suomen hallituksen kunta- ja palvelurakennemuutokseen tähtäävä työ jatkuu 14.2.2012 alkavalla kuntakerroksella. Kuntakerroksen aikana hallituksella on tarkoitus jalkautua 18 paikkakunnalle kuulemaan kuntien näkemyksiä parhaista ratkaisuista omille alueilleen.

Edunvalvonnan tulee olla myös ennakkoivaa, koska muutamat sairaanhoitopiirit, kuten tiedämme, pyrkivät palvelutasopäätösesityksissään ottamaan toiminnan omaksi toiminnakseen tai tekemään yhteistoimintasopimuksen pelastuslaitosten kanssa. Näissä sairaanhoitopiireissä ei piitata kustannusvaikutuksista, eikä siitä, että palvelut loppuvat useissa kunnissa.

STM:ssä on myös työryhmä pohtimas-

sa ensihoidon rahoituksen kehittämistä. Vaikka työ on vasta alkuvaiheessa, on esitetty jo neljä erillistä vaihtoehtoa ja viranomaisilla näyttää olevan hirveä kiire saada työ valmiiksi.

Yksi tähän mennessä eniten kannatusta saanut ehdotus on esitys, että ensihoidon rahoitus jakautuisi nykyisen rahoitusjärjestelmän tavoin sairausvakuutuksen, kuntien ja asiakkaiden kesken. Sairaanhoitokorvauksen perusteena ei kuitenkaan enää olisi vakuutettukohtainen kilometriperusteinen kuljetus, vaan osa kokonaisvaltaisesta ensihoitopalvelusta. Laissa määriteltäisiin ne ensihoitopalvelun kustannusosuudet, jotka kuuluisivat sairaanhoitopiirille, kunnille, Kansaneläkelaitokselle ja asiakkaalle. Kansaneläkelaitos maksaisi korvauksen ensihoitopalvelun järjestämisestä vastuussa olevalle sairaanhoitopiirille vuosittain.

Mielestäni potilaan kannalta tasapuolisin olisi kuitenkin malli, jossa voimassa olevaa vakuutettukohtaista rahoitusmallia olisi mahdollista kehittää siten, että sairausvakuutuksesta maksettaisiin korvaus kuljetuksen lisäksi kotona tai kohtaamis-

paikalla annetusta hoidosta, jos tehtävä olisi tullut hätäkeskuksen kautta. Ensihoidon vastuulääkäri koordinoisi toimintaa, joten turhia kuljetuksia ei pääsääntöisesti syntyisi. Kuntien rahoitusvastuulle jäisi valmiuden ylläpitäminen ja siirtokuljetukset. Tällaisessa järjestelmässä hoito korostuisi entisestään, mutta koko Suomessa se olisi tasapuolisin ja toimivin järjestelmä.

Lopuksi toteaisin ja toivoisin, että te hyvät yrittäjät ja tämän lehden lukijat jaksatte taistella oikeudenmukaisuuden ja hyvän yksityisen ensihoitopalveluiden puolesta periksi antamatta, vaikka yrittäjyys on varsinkin sosiaali- ja terveydenhuoltopuolella liipaisimella kuntauudistuksen ja muiden suurten mullistusten takia.

Hyvää talven jatkoa ja kevään odotusta toivottaen

Mikael Söderlund,
toiminnanjohtaja

Suomen Sairaankuljetusliitto ry